

Jerozolimska Via Dolorosa

02.04.2015.

Via Dolorosa, z łac. droga cierpienia, droga krzyżowa. To jeden z głównych obrzędów chrześcijańskich w okresie Wielkiego Postu, odprawiany na pamiątkę ostatniej drogi i męczeńskiej śmierci Jezusa Chrystusa. Składa się z czternastu stacji, czternastu najważniejszych momentów w drodze Jezusa z pretorium Golgoty. Ale jest jedna taka Droga Krzyżowa, którą przemierzają co roku setki tysięcy pielgrzymów z całego świata. Znajduje się tam, gdzie Jezus spędził ostatnie dni swojego życia, gdzie został ukrzyżowany i zmartwychwstał. To Via Dolorosa w Jerozolimie.

Panorama Jerozolimy

Współczesna Jerozolima to największe miasto Izraela, stolica państwa, liczy ponad 700 tys. mieszkańców. Jest to także miejsce kultu trzech religii: judaizmu, chrześcijaństwa oraz islamu. Znajduje się tu Wzgórze Świątynne, największy obszar sakralny na świecie, na którym wzniesiono świątynie dla muzułmanów meczety, jedno z najważniejszych na świecie: Al-Aksa i Kopuła na Skale, a w ich sąsiedztwie znajduje się najważniejsze miejsce judaizmu – Mur Zachodni, czyli Ściana Płaczu. Chrześcijanie także mają w Jerozolimie wiele swoich świątych miejsc, wymienić tu należy Ogrójec i Bazylikę Agonii, Grotę Pojmania Jezusa czy Bazylikę Grobu Świątego, położoną przy Wzgórzu Świątynnym, do której prowadzi Via Dolorosa.

Ściana Płaczu

Wzgórze Świątynne z widoczną Ścianą Płaczu oraz meczetami Al-Aksa i Kopuła na skale

Ewangelie nie zawierają dokładnych danych o Drodze Krzyżowej. Jej dzisiejszy przebieg wytyczony został ostatecznie pod koniec XVIII wieku, jest więc symboliczna, jednak nie to jest najważniejsze, pielgrzymi przybywają tu przede wszystkim po to, aby w skupieniu rozważać mękę i śmierć Jezusa na ziemi, po której kiedyś chodził, nieważne, czy blisko dwa tysiące lat temu nieśmiertelny krzyż dokładnie tą samą drogą, czy może układ uliczek był inny. Via Dolorosa to ciąg wąskich uliczek, znajduje się w starej części Jerozolimy, w dzielnicy muzułmańskiej. Oznaczonych jest pierwsze dziewięć stacji, pozostałe znajdują się w Bazylice Grobu. Zwykłemu przechodniowi trudno je zauważyć, nie są to bowiem przepiękne figury, rzeźby czy obrazy, jakie spotykamy w kościołach. Często są to jedynie rzymskie cyfry wyrzeźbione na murach.

Oznaczenie Via Dolorosa

Stacja III Drogi Krzyżowej, po lewej widoczny meczet, w dali synagoga

Jerozolimska Droga Krzyżowa rozpoczyna się przy Bramie Lwów (Bramie św. Szczepana), obok kościoła św. Anny. Stąd pielgrzymi wyruszają, niosąc na ramionach duży drewniany krzyż.

Stacja pierwsza znajduje się na dziedzińcu szkoły muzycznego małopolskiej, stacja druga, w której Jezus bierze na barki krzyż – przez Kaplicę Skazania i Kościółcem Biczowania. Dalej mamy kolejne dwie stacje, odnowione po II wojnie światowej przez polskich Żołnierzy jako wotum. Dalszy odcinek Via Dolorosa biegnie przez ciasną i ruchliwą ulicę handlową, gdzie modlitwa pielgrzymów miesza się z gwarem codzienności, sprzedawcy walczą o klientów, zachęcając do zakupu towarów. Tak też mogło być dwa tysiące lat temu, kiedy Jezus szedł uliczkami Jerozolimy na Golgotę. Tu znajduje się stacja piąta, a nieopodal szóstą – kościół grekokatolicki, czyli Dom św. Weroniki. Na skrzyżowaniu Via Dolorosa z bazarem wznosi się kolumna, oznaczająca stację siódmą – drugi upadek Jezusa pod krzyżem. Mijając pielgrzymów muzumanie często rzucają w ich stronę nieprzyjazne spojrzenia. Dalej, na murze klasztoru prawosławnego umieszczony jest kamień z wyrzeźbionym krzyżem, symbolizujący stację ósmą – miejsce, w którym Jezus spotkał pięć niewiast. Stacja dziewiąta – trzeci upadek Jezusa – znajduje się w wąskiej uliczce przy wejściu do kościoła koptyjskiego, a oznacza ją kolumna z czasów rzymskich. Tu pielgrzymi zostawiają krzyż. Mijając kaplice koptyjskie, wchodzi się do Bazyliki Grobu – wiążącego, gdzie znajdują się kolejne stacje Drogi Krzyżowej.

Pielgrzymi podczas Drogi Krzyżowej

Via Dolorosa biegnie przez dzielnicę muzycznego małopolską

Stacja IX przed wejściem do kościoła koptyjskiego

Według tradycji chrześcijańskiej Bazylika stoi na miejscu ukrzyżowania, pogrzebania i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Na początku I wieku znajdowały się tu nieczynne kamieniołomy, w których wykuvano grobowce. Budynek był wielokrotnie niszczony i odbudowywany, stąd jego dzisiejsza architektura jest nieco chaotyczna, ale wrażenie robi jej wielkość. Wnętrze oświetlają liczne lampy oliwne. Bazylika nie należy do żadnego z wyznań, opiekują się nią przedstawiciele różnych wyznań chrześcijańskich, z których każda ma swoje kaplice i ołtarze i odpowiada za utrzymanie porządku w ściśle określonej części. Swoje siedziby mają tu przedstawiciele trzech kościołów: greckiego Prawosławnego Patriarchatu Jerozolimy, Kościoła ormiańskiego reprezentowanego przez Zakon Braci Mniejszych, czyli franciszkanów oraz Apostolskiego Kościoła Ormiańskiego. W wybrane wiązki bazylika udostępniana jest członkom syryjskiego i etiopskiego kościoła ortodoksyjnego, natomiast Koptyjski Kościół Ortodoksyjny ma prawa tylko do kilku pomieszczeń, a w ściśle określone wiązki może sprawować obrzędy w swojej niewielkiej kaplicy, znajdującej się z tyłu Grobu Jezusa.

Kaplica 13 mierci na Krzyżu

Miejsce ukrzyżowania Jezusa na Golgocie

Kaplica 13 mierci na Krzyżu

Stacja dziewiąta Drogi Krzyżowej, przy której wspomina się obdarcie z szat Jezusa, znajduje się zaraz za wejściem do Bazyliki, tuż przy schodach prowadzących na Golgotę. Niegdyś była to otwarta przestrzeń, dlatego dziś, stojąc we wnętrzu Bazyliki, trudno to sobie wyobrazić, nic nie przypomina wnętrza, w Kaplicy Ukrzyżowania, przez szyby znajdujące się w podłodze można dojrzeć jedynie wapienne fragmenty Golgoty. W centralnej części kaplicy znajduje się oprawiony w srebro otwór, przez który można dotknąć miejsca, gdzie stał krzyż. W Kaplicy Ukrzyżowania są dwa ołtarze katolickie i jeden należący do prawosławnych greków, nad miejscem ukrzyżowania. Kolejne trzy stacje: ukrzyżowanie, śmierć na krzyżu i zdjęcie z krzyża znajdują się przy kaplicach łacińskiej i greckiej, ostatnia – złożenie do grobu – w głównej rotundzie Bazyliki, poniżej Kaplicy Grobu Pańskiego. Dalej przechodzi się do niewielkiej Kaplicy Anioła, gdzie znajduje się ołtarz wykonany z kawałka kamienia, który zakrywa wejście do Grobu Jezusa. Stąd przez niskie, 1,33 m przejście, wchodzi się do celu pielgrzymki – niewielkiej ciasnej groty, w której po śmierci złożono ciało Jezusa. Tutaj milkną wszelkie rozmowy, które słychać było jeszcze w bazylice. Po długim oczekiwaniu w kolejce, tu każdy ma chwilę na skupienie i krótką modlitwę, krótką, bo zaraz przerywa ją stukanie drzwi o sklepienie wejścia przez mnicha prawosławnego, pilnującego grobu, aby jak największej liczbie pielgrzymów udało się tu wejść, bo przecięż po to przybyli z całego świata i przemierzali Drogę Krzyżową, aby dotrzeć w momencie w to miejsce i zobaczyć na własne oczy, że Grób Jezusa jest naprawdę pusty.

Grób Jezusa

Grób Jezusa

Bazylika Grobu św. wiątego - wejście główne

Współczesna Jerozolima

Panorama Jerozolimy

Góra Oliwna z Bazyliką Agonii

Modły przy cianach Płacu

Bazylika Agonii

Dzielnica muzyczna Jerozolimy

Panorama Jerozolimy, w dole widoczny największy cmentarz w Jerozolimie